

MARTIN GOFFA

Bez těla

Další krimithriller nové hvězdy
českého detektivního románu

Mladá fronta

MARTIN GOFFA

Bez těla

MLADÁ FRONTA

IRENĚ

© Martin Goffa, 2014

Cover photo © allphoto.cz

PROLOG

VEŠEL DO PŘEDSÍNĚ A TAM BEZ HNUTÍ ZŮSTAL CHVÍLI TIŠE stát. Dveře za svými zády nechal pootevřené a připravené k ústupu, pokud by se najednou odněkud vyřítíl pes anebo třeba rozespálý majitel bytu, který se probral o něco později, než měl. Ale všude byl klid, takže dveře přivřel tak, aby na první pohled nebylo poznat, že jimi někdo právě vešel dovnitř, a vydal se po měkkém koberci do první místnosti.

Byla to ložnice zařízená starožitným nábytkem, mohutná postel měla vyřezávané a zdobené čelo a muže na vteřinu napadlo, jak se takový krám mohl dostat dovnitř bytu, navíc do pátého patra v domě s malým a starým výtahem. Očima přelétl skříně a komodu, pak se otočil a přešel do obývacího pokoje. Pokaždé, než někde začal vytahovat a prohrabávat šuplíky, prošel nejdříve celý byt a nahlédl do všech koutů. Je nesmysl do mrtvé rozebrat ložnici a teprve až pak zjistit, že v nějakém dalším pokoji je za dveřmi ve zdi trezor. Za ta léta, co se touhle prací živil, už dávno zjistil, že nejdůležitější ze všeho je postupovat s chladnou hlavou.

Nejdřív tedy projít zevrubně celý byt, pak zkontrolovat tři nejčastější místa a teprve potom se případně pustit do kompletní prohlídky. Cestou z jednoho pokoje do druhého si všiml několika šperků položených v misce na komodě, sebral je tedy hned do kapsy stejně jako pár bankovek, které se válely v předsíni na stolku pod zrcadlem. Kromě několika starožitností, které byly ale příliš velké na to, aby se s nimi táhl, se zběžnou prohlídkou nedostal k ničemu, co by mělo nějakou cenu. Pryč byly doby, kdy se z bytů vláčel s televizí nebo videem. Jednak na to už neměl sílu, jednak se je už dávno nevyplatilo brát. Všechno, co se nevejde do kapsy nebo nanejdvůš do malé sportovní tašky, kterou

měl přes rameno, je neperspektivní. A ty starožitné vázy a svícny, co v každé místnosti spíš zavazely, byly zkrátka příliš neskladné.

Takže jako vždycky, jen peníze, šmuky, hodinky a nanejvýš tak foťák nebo kameru. Ale rozhodně ne mobily. Měl sice hlavu dávno šedivou, ale určitě mu v ní zůstal aspoň kus mozku, takže moc dobře ví, kolik lidí už dojelo na to, že se k nim policajti dostali přes mobil.

Vrátil se do ložnice a rozhlédl se kolem. Byla zařízená vkusně a on nepochyboval o tom, že nejen všechny ty vázy a další serepetičky, ale i nábytek má svou cenu. Ale ty časy, kdy ještě s partou dokázali zmáknout byt takovým způsobem, že v něm zůstaly pomalu jen holé stěny, už jsou pryč. Byl ze staré školy a takhle nová doba je na něj moc rychlá. Všechny ty komplikované zámky a kdoví jaké alarmy omezily okruh míst, do kterých se byl ještě schopen vydat.

Takže teď ty tajemné skryše, pomyslel si ironicky a vydal se ke skříni. Dobře věděl, kam sáhnout, tři nejčastější místa v každé domácnosti se snad nikdy neměnila. Kdyby se ho někdo zeptal, řekl by mu, ať nejdříve zkontroluje prostor za poskládanými ručníky a ložním prádlem. Pokud by peníze nebyly tam, poslal by ho do kuchyně podívat se do nějaké dózy nahoře na lince. A nakonec? Jestli má někdo doma pořádný balík a nedisponuje trezorem, pravděpodobně bude pod vanou zabalený v plastovém sáčku. Jen málokdy se stalo, že alespoň na jednom z těch míst nebylo to, co hledal.

No, tohle bude možná zrovna ten případ, říkal si, když bez úspěchu v ložnici i kuchyni zamířil ke dveřím koupelny. Zarazilo ho, když vzal za kliku, ale dveře se ani nehnuły. Na okamžik ho napadlo, že je někdo uvnitř, jenže za matným sklem byla jen tma a ticho. Sehnul se a podíval se do klíčové dírky, ale byla prázdná z obou stran. Takže pustý byt, a přesto zamčená koupelna?

Dozický zámek nebyl nic, s čím by si za posledních čtyřicet let už asi stotisíckrát neporadil. Když nemáte ruce úplně levé, během několika minut jej odemknete i ohnutým hřebíkem. Jemu to trvalo několik vteřin. Otevřel dveře, světlo z předsíně vtrhlo dovnitř a odrazilo se od krémových obkladů rozlehlé koupelny.

Několik vteřin zůstal ohromeně stát. Pak zavrával, vycouval zpátky a vyděšeně se rozhlížel. Ale nikdo se neobjevil, jen ticho v celém bytě začalo být najednou tíživější a tíživější. Znovu se podíval do koupelny a ruce se mu začaly nezvladatelně trást. Cítil, jako by mu na hrudník začal někdo pokládat jeden kámen za druhým.

„Ježíšikriste!“ zašeptal. Na víc se nezmohl. Vyplašeně se podíval ke vchodovým dveřím a pak zpátky k těm do koupelny. Nakonec se ale rozhodl, zavřel je a šperhákem zase zamkl. Opatrně vyhlédl na chodbu domu a když zjistil, že je tam bezpečno, rychle vyšel a dveře od bytu zajistil tak, aby na první pohled neexistoval ani náznak toho, že jimi někdo vnikl dovnitř bez pozvání.

Nikdy jsem tam nebyl, ujišťoval sám sebe cestou dolů po schodech. Nikdy jsem tam nebyl!

Zlatá spona, manžetové knoflíčky a prsten, které vzal z misky na komodě, ho v kapse netížily natolik, aby si na ně v tom rozpoložení vůbec vzpomněl.

Nikdy jsem tam nebyl, mumlal i poté, co po chodníku skropeném lehkým májovým deštěm pospíchal Vinohradskou třídou k nejbližší tramvajové zastávce. Zdálo se mu, že se zablesklo, takže se instinktivně přikrčil, ale asi to bylo jen od mokré troleje, když se blížila soupřava.

Trásl se ještě i tehdy, když na zadním sedadle odjížděl někam hodně a hodně daleko.

1.

DÍVAL JSEM SE Z OKNA NA STŘECHY DOMŮ, NAD KTERÝMI v tom červnovém dni vzduch horkem skoro pochodoval.

Takže jsem byl zase zpátky. Sotva rok a půl poté, co jsem za sebou policejní dveře s velkým prásknutím zabouchl s tím, že už nikdy více. Ale jak se říká, chceš-li boha rozesmát, seznam ho se svými plány. Ne že bych v něj tedy nějak zvlášť věřil, ale když jsem před několika měsíci ležel bezmocně na podlaze jednoho kasina a moje krev se vsa-kovala do tmavého koberce, přece jen jsem se k němu obrátil s určitými návrhy. No, a jelikož pro mě celá ta lapálie, kvůli níž byla tehdy na nohou polovina pražského policejního sboru, skončila nakonec dobře, kývl jsem na nabídku vrátit se mezi ně. Pochopil jsem, že se té práce tak jako tak nezbavím, vždyť i když jsem ji opustil, stejně si mě oklikou našla. Pokud se tedy dá za okliku považovat to, že zatímco jeden den si lebedíte s nohama na stole, nazítrí najdete na kusy rozebrané tělo uneseného chlapa a o něco později vás ten, co ho má na svědomí, drží v šachu s pistolí v ruce a bůhví čím v hlavě.

Byl jsem tedy zpátky, i když ne tak úplně. Z mojí staré kanceláře mezitím udělali kvůli nějakým rekonstrukcím archiv, takže jsem se musel přesunout o pár kroků jinam, ale ani tahle nová nebyla úplně marná. Výhled na tiché střechy a ne do hučící ulice na druhé straně, dost velká na to, aby se do ní vešla pohovka pro vzácné návštěvy, a hlavně byla blízko výtahu, takže jsem nemusel v jednom kuse procházet kolem kanceláře Roberta Celdy, svého staronového šéfa.

„To přece nemůžou myslet vážně,“ ozvalo se mi nevěřic-ně za zády a já se s pousmáním otočil. Tony, můj nový par-ťák, který sotva před týdnem povýšil z uniformy na krimi-nálku a já ho dostal na starost. Seděl u svého stolu s hlavou v dlaních a před sebou měl štos potištěných papírů. Záko-ny, prováděcí vyhlášky, nařízení ministra vnitra, pokyny

policejního prezidenta. Rozkazy ředitele krajského ředitelství. Rozkazy ředitele obvodu, ve kterém jsme sloužili. Stovky stran dokumentů upravujících práci každého policisty. Některé z nich znal už z dřívějška, s většinou se však musel teprve seznámit.

Co jsem mu měl odpovédět? Samozřejmě, že to ti nahore myslí vážně, musí být přece krytí, když se něco semele. Každý ten list papíru totiž musíte podepsat, aby vám pak jednou mohli ukázat, že tehdy a tehdy někdy před třemi, čtyřmi, šesti lety jste na straně té a té nařízení toho a toho byli seznámeni s tím, jak řešit takovou či onakou situaci. Tudíž je vaše chyba, když se to podělalo. Ve skutečnosti nikdo ani nepředpokládal, že byste takovou spoustu materiálů mohli někdy přecíst. Obden totiž chodily příписy nové, které na ty původní buď odkazovaly, nebo je doplňovaly, anebo naopak nahrazovaly. Jen poctivě je všechny pročitat by vám zabralo kus každého dne, natož pak si je opravdu nastudovat. Ale hlavně, pokud byste se jimi chtěli skutečně řídit, nikdy byste žádný případ neměli šanci vyřešit.

„Prostě to nečti,“ řekl jsem Tonymu, „a jen to podepiš. To podstatné se stejně naučíš za pochodu a ostatním by sis jen zbytečně zasíral hlavu.“

Byla to v tu chvíli nejlepší rada, jakou jsem mu mohl dát. Nejúspěšnější detektivní kariéra je taková, kterou ukončíte zdraví a bez průseru. A jestli při tom ještě pomůžete několika lidem anebo rozlousknete pár případů, tak bravo. Nejhorší totiž je, když nasazujete krk a systém vás pak namísto toho, aby vám pomohl, kopne do zadku. Ale nemáte si na co stěžovat, kdysi dávno jste těmi tunami podepsaných papírů dali sami na sebe někomu do ruky klacek. Jenže pokud to neuděláte, jste bez práce.

Tony rezignovaně hodil propisku na stůl. „Kašlu jim na to,“ odfrkl a zvedl se ze židle. „Ještě jsem neviděl papír, který by nepočkal.“

Začínal se mi zamlouvat.

Dva dny předtím jsem seděl v kanceláři u Roberta a probíral s ním, co a jak se mnou bude. Vrátil jsem se sice na své bývalé oddělení, ale dvakrát nelze vstoupit do téže řeky, jak kdysi výstižně řekl jeden starý filosof, a to ani neznal českou policii. Takže ačkoli chodby vypadaly pořád stejně ponuře a v kantýně bylo stále ještě celkem levno, dobrá třetina těch, s nimiž jsem prve pracoval, už mezitím zmizela bůhví kam.

A mezi nimi i Vali, můj bývalý parták, kterému vyřešený případ kulhavého ukrajinského zabijáka z konce loňského roku vynesl povýšení a přesun na oddělení vražd u krajské kriminálky. Minul jsem se s ním o měsíc, ale nebylo proč truchlit. Přál jsem mu to, a navíc, díky tomu, do jakých problémů mě tehdy v listopadu zatáhl, jsem měl u něj doživotně předplaceny všechny služby a službičky, které může jeden polda po druhém potřebovat.

„Tak co s tebou?“ zeptal se Robert, když přede mě postavil kafe v otrískaném hrníčku.

„Ty jsi tady šéf, ne? Tak rozhoduj,“ opáčil jsem, vhodil do kávy dva cukry a dolil ji po okraj mlékem.

„Neser mě,“ řekl otráveně, úplně stejným tónem, jako když jsem mu kdysi oznámil, že to u policie balím. Byli jsme stejně staří, možná mu bylo dokonce o dva tři roky míň, ani jsem vlastně nevěděl. I tu práci dělal kratší dobu než já, ale byl schopný, ctižádostivý, ohebný a navíc diplomat, takže ho vedoucí místo nemohlo minout, ani kdyby chtěl. Z těch, co mi za osmnáct let služby šéfovali, ale i tak patřil do skupiny tří nebo čtyř, nad kterými člověk nemusel nechápavě kroutit hlavou.

„Mám tady jednoho mladocha,“ řekl potom, „zatím bez zkušeností, ale zrovna dodělal vysokou, takže zahodil uniformu, sotva mu zaschlo razítko na diplomu. Myslel jsem, že by ses ho ujal, ne?“

„Co je zač?“

„Nějaký Tonda Šikl. Doteď byl u žampionů,“ dodal, čímž myslel bílé čepice kolegů z dopravy.

„Ale?“ podivil jsem se. „To už ho nebavilo vybírat si do kapsy?“ Robert se uchechtl.

„Tak přesně na tohle jsem se v legraci zeptal, když přišel k pohovoru, a málem mě probodl očima. On to bude asi stejný rapl jako ty, takže byste si mohli rozumět. Takový ten typ, co je ráno nasraný, že musí vstávat, a večer zase že musí jít spát. Jo a navíc je taky tam někde od vás z Neandrtálova, takže...“ Myslel tím z Moravy.

„To od nějakého špinavého Sudeťáka sedí,“ oplatil jsem mu jeho rodným Chebem a on se ušklíbl. No, možná se za toho půldruhého roku zase tak moc nezměnilo, napadlo mě.

„Takže co ten nový?“ zeptal jsem se pak a Robert ho zavolal. Přišel menší šlachovitý kluk s krátkými hnědými vlasy a zamračeným obličejem. Mohlo mu být tak pětadvacet, na první pohled ale vypadal daleko mladší. Navzájem jsme se představili, vyměnili si pár vět a dohodli se, že všechno důležité později probereme v našem novém kanclu.

„Poslyš, Miko,“ řekl Robert, když jsme později zůstali sami, „jak vážně to celé myslíš?“

„Nerozumím.“

„Já jen jestli s tebou můžu počítat, nebo se tady na to po půl roce vykašleš a budeš se snažit vzít roha třeba za Valim na vraždy. Rád bych věděl, na čem jsem.“

„Neměj strach, Robe,“ ujistil jsem ho a pomalu se zvedl, „já myslím, že tady je to pro mě tak akorát.“

„Fajn,“ přikývl a já se z kanceláře odšoural pryč.

Nelhal jsem, vážně to pro mě bylo akorát. Vykradené byty, vykuchané trezory, nenechaví zlodějíčci a vyčůraní překupníci se vším možným i nemožným. Samozřejmě, že když mě Vali lanařil zpátky ke sboru, počítal s tím, že dřív nebo později budeme zase dělat spolu. Jenže vraždy nebyly nic pro mě a taky jsem mu to hned řekl.

„To tě tak sebralo to puzzle, cos našel?“ zeptal se nevěřící a měl na mysli tělo, které naporcovaal ten jeho Ukrajinec

a na které jsem v listopadu bez dechu zíral v jednom opuštěném sklepe.

Odbyl jsem ho jen několika frázemi, protože se mi nechtělo nic vysvětlovat. Samozřejmě že to tělo v tom nebylo. Mrtvých jsem už viděl spoustu, počínaje těmi, co teprve dodýchávali, a konče jinými, co byli po několika horkých letních týdnech zčásti vsáknuti do koberce svého staromládeneckého bytu. Člověk se během téhle práce dostane i k věcem, o něž zrovna nestojí, ale je třeba to brát tak, jak to přijde. Nakonec si zvyknete a otupíte. A hranici, o které jste si dřív mysleli, že ji někde v sobě máte, pak překračujete tam a zpátky, jako byste jen chodili z pokoje do pokoje. Protože to žádná hranice vlastně ani nebyla, jen nějaká čára na zemi, namalovaná křídou, krví nebo čím vlastně. Ale až narazíte na tu skutečnou hranici, poznáte to a bude to už napořád.

Pro mě to byly děti. Mohl jsem stát vedle páchnoucího a nafouknutého těla utopence, stejně jako se koukat na litry krve pod někým, kdo schytl pár osudových ran nožem, a nehnul jsem u toho ani brvou. Mohl jsem jít klidně na oběd jen chvíli potom, co pohřebáci naložili chlapa, který po dopadu z desátého patra na beton vypadal jako pokroucená hadrová panenka zamatlaná od kečupu. Ale nikdy jsem si nezvykl na to, že se podobné věci stávají i těm, co mají ještě celý život před sebou. Ano, někdy se tomu člověk nevyhne a k něčemu takovému se prostě během služby přimotá. Tak to bylo i se mnou. Nezbylo pak, než na místě vyřídit několik nezbytných úkonů a chovat se u toho jako profesionál, bez ohledu na to, že jde o sotva dvacetikilové tělíčko čtyřletého dítěte. Ale neuměl jsem si představit, že takovou věc vyšetřuju. Že musím pročitat pitevní protokoly, tam a zpátky se probírat fotkami a videozáznamy z místa činu, a nakonec poslouchat zpověd' nějakého hajzla, který popisuje co, jak a proč tomu nebožátku prováděl.

Ani po těch dlouhých letech, co jsem už měl za sebou, jsem si na něco takového nedokázal zvyknout. A snad to bylo i dobře, znamenalo to, že ještě nejsem tak otrlý a úplně bez citu, ačkoli jsem si mnohokrát myslel opak. Čímž nechci říct, že ti, co tyhle věci vyšetřují, takoví jsou. Naopak, mám je za frajery a vždýcky je budu obdivovat. Jen bych nechtěl mít jejich noční můry. Napadlo mě, že by nebylo tak úplně od věci zavolat Valimu, pozvat ho na pivo a poslechnout si, jestli nelituje, že se do něčeho takového pustil.

2.

SLEDOVAL JSEM TONYHO, JAK LEŽÍ ZKROUCENÝ NA POHOVCE za dveřmi kanceláře. Když zazvonil telefon, ani to s ním nehnulo.

„Přijďte ke mně,“ uslyšel jsem ve sluchátku Roberta, když jsem to zvedl.

„Jo, už jdu. Ale radši sám,“ řekl jsem mu. Pochopil to velmi dobře.

„Budeš u mě možná dýl,“ upozornil mě, „tak ho v tom kanclu aspoň zamkni, ať tam někdo nevleze a nevidí ho. To by se odsud mohl pakovat ještě rychleji, než přišel.“

Tony měl štěstí, že se na Roberta dalo v některých věcech spolehnout. Ne, že bychom mohli být obden jako slívy, ale chápal, že při téhle práci má občas někdo prostě chuť nebo důvod se napít. A Tonyho včerejší důvod byl jeden z těch nezbytných. Jak velela stará tradice, která se na našem oddělení stále ještě dodržovala, musel každý nováček svůj čerstvě nabytý odznak detektiva kriminálky patřičně zapít. Což znamenalo, že víceméně na jeho útratu se zlili všichni přítomní, především však on sám. Hlavní záludnost ale spočívala v tom, že když už myslel, že má dost, teprve to pro něj začínalo. Kolegové vzali jeho nový

odznak, vhodili jej do třídecové sklenice a tu až po okraj naplnili jím zvolenou kořalkou. To všechno pak nebožák musel na ex vypít a s posledním douškem ten kus modrého plechu chytit mezi zuby. Obdivoval jsem Tonyho, že se ráno do kanceláře vůbec připotácel. Já se kdysi před lety na jeho místě zmohl jen k tomu, že jsem zvedl telefon a zavolal, že nepříjdu, protože asi umírám. Kdyby mi tehdy řekli, že mám padáka, bylo by mi to fuk.

Jenže tehdy bylo tehdy a dnes je dnes. V dobách, kdy jsem začínal, se tyhle věci braly s trochu větším pochopením, ovšem současná moderní policie chce lidi vycepuvané, disciplinované a názorově sterilní. Díky bohu Tony nebyl ani jedno z toho, což ale zároveň znamenalo, že pokud ho někdo nesprávný uvidí v tomhle zmačkaném stavu, má nejen po kariéře detektiva, ale už se nevrátí ani do uniformy. Zamkl jsem ho tedy raději v kanceláři, jak mi Robert řekl, a pro jistotu ještě na kliku pověsil cedulku se slovy: Nerušit, výslech! Jestli bude potřebovat zvracet, ať si poradí, jak umí.

Vyšší hubený padesátník, architekt David Luska, si nervózně žmolal dlaně a krčil se v rohu modré pohovky. Robert za mnou zavřel dveře, což nikdy nevěstilo nic dobrého, a představil nás.

„Něco bych po tobě potřeboval,“ řekl mi pak a ukázal na křeslo naproti. Když jsem se posadil, zasněžil mě do situace, z níž se našťestí vyklubala banalita.

Před čtyřmi týdny někoho zřejmě svrběly prsty tak moc, že panu architektovi u něj doma odlehčil od několika drobností. Zmizely nějaké šperky a peníze, vcelku žádná tragédie, ale od té doby se tam prý nedá moc bezstarostně spát. Což nebylo nic překvapivého, když se zeptáte kteréhokoli majitele vybraného bytu, většinou vám řekne, že nejhorší ze všeho je vědět, že se někdo svévolně pohyboval u něj doma a prohrabával mu šaty a spodní prádlo. Nejedna

panička po takové zkušenosti vyměnila půl šatníku a rodinu to stálo pomalu víc než škoda, kterou tam napáchal zloděj.

Další postup ve věci byl standardní: jelikož na místě nezůstaly žádné stopy, policie případ odložila a všichni zúčastnění si šli dál svou cestou. Včera večer ovšem měl pan architekt schůzku v bistro v Koněvově ulici, a zatímco čekal na obchodního partnera, koukal do výkladu sousedící zastavárny. A tam jako růže z trnů vykukovala ze změti mobilních telefonů, autorádií a vrtaček stříbrná tabatěrka, která mu ještě před měsícem říkala pane. Ne, dovnitř nešel, protože nevěděl, co by tam po kom vlastně měl chtít, zato okamžitě zavolal svému kamarádovi z basketbalu, jehož policejní vizitku nosil už dlouho bez užitku ve své peněžence.

„Takže bych chtěl, abyste se na to pořádně podívali,“ shrnul celý případ Robert, „a aspoň něco z těch věcí se tady panu architektovi pokud možno vrátilo.“

Přikývl jsem a zvedl se k odchodu.

„Berte to jako prioritu a kdyby bylo něco potřeba popohnat, hned přijďte,“ dodal ještě, ale oba jsme věděli, že je to jen na efekt pro přítomného hosta. Zajímalo by mě, říkal jsem si, co panu architektovi dluží za službičku. Anebo jakou si předplácí.

„Máme práci, Sherlocku,“ prohodil jsem směrem k bezvládnému tělu na pohovce, když jsem se vrátil. Tony zamručel a se zavřenýma očima se pomalu posadil.

„Za hodinu vyrazíme, tak se do té doby koukej dát do pořádku,“ dodal jsem.

Vzal si ručník a šoural se z kanceláře do sprchy. Já zatím zvedl telefon a zavolal na oddělení, kde vloupání do bytu architekta Luský začali vyšetřovat a nevyšetřili. Dřív bych musel skočit do auta, prokličkovat půl města, spis k případu si nechat vytáhnout z archivu a stránku po stránce okopírovat. Jenže ani policie se technickému pokroku

nemohla vyhýbat donekonečna, takže teď stačilo nechat si jen po telefonu zřídit přístup k elektronické formě spisu a o chvíli později jsem si všim podstatným mohl listovat na monitoru počítače ve své kanceláři.

Byla to žiletka, jak se říká spisu tak tenkému, že byste se o něj skoro řízli. Jen několik papírů, oznámení činu, ohledání místa, výslech pana architekta, úřední záznam o tom, že nikdo nic neví, a nakonec formulář nejdůležitější, tedy usnesení vyšetřujícího policisty o tom, že věc se přes veškerou vynaloženou snahu nepodařilo objasnit, a proto se odkládá ad acta. Čistá práce.

„Chceš česnekovou polívku?“ zeptal se Tony, když se vrátil ze sprchy. Tam si dal do pořádku exteriér a teď se chystal vyladit ten zbytek uvnitř. Přikývl jsem a on se s elánem umrlce vydal ke kuchyňce s dvěma sáčky počmáranými čínskými klikyháky.

Koukal jsem do monitoru. Ve středu 15. května odešel architekt Luska do zaměstnání kolem osmé ráno, jako ostatně každý jiný den. Žil sám ve třípokojovém bytě v posledním patře prvorepublikového činžáku na Vinohradské ulici. Když se domů v šest večer vrátil, nic zvláštního prý nepozoroval. Bylo zamčeno jako při ranním odchodu, vše na svém místě a nic na první pohled nenaznačovalo, že se uvnitř pohyboval někdo nezvaný. Teprve až si všiml chybějících peněz a šperků, došlo mu, že se asi něco stát muselo.

Ohledáním místa se nezjistilo nic podstatného. Žádné otisky, žádné trasologické stopy, žádná DNA. Zámek dveří bez poškození, což znamenalo, že byl zřejmě odemčen shodným klíčem. Kdyby ovšem existoval nějaký jiný než ten, co ho měl majitel bytu celou dobu u sebe v kapse. Nikdo ze sousedů nic neviděl. Kamerový systém v domě není. Sečteno a podtrženo, jestli nás mohlo k pachateli něco přivést, byla to část lupy, kterou si pan architekt náhodou našel v jedné špinavé žižkovské zastavárně.

Ke zdárnému vyřešení případu už zbývalo jen dodržet několik nejdůležitějších detektivních zásad. Například, že k žádné práci nemá člověk vyjždět o hladu, protože nemůže vědět, jak dlouho se kde zdrží. Tony se vracel se dvěma talíři kouřící polévky tak akorát včas.

3.

DÍVAL JSEM SE NA STŘÍBRNOU TABATĚRKU S RELIÉFEM stromu, jehož větve v koruně přecházely do těžko popsatelného ornamentu. Vzpomněl jsem si na příměř, který pozůžil její někdejší majitel, opravdu se mezi ostatním harampádím ve výloze vyjímal jako růže v trní. Tedy pokud je to opravdu ta, kterou měl ještě před několika týdny doma, což se uvidí hned, jakmile ji otevřu a uvnitř bude v jednom z rohů další ornament, který mi popsal.

Vešli jsme dovnitř a holohlavý muž za pultem si nás změřil od hlavy k patě. Z jeho kyselého výrazu bylo zřejmé, že nás otipoval na první dobrou. Přesto jsem ale vytáhl průkaz a pak si tu tabatěrku nechal vyndat z výlohy. Bez řečí ji podal a poté, co jsem ji otevřel a zjistil, že je to opravdu ta z bytu architekta Lusky, mi k ní ukázal výkupní list. Opsal jsem si údaje o člověku, který ji do zastavárny přinesl, vyšel na ulici a zavolał Robertovi.

„Josef Cina, rodné číslo 601108/1827,“ nadiktoval jsem mu. „OK, budu čekat.“

Tony si zatím uvnitř prohlížel regály nacpané změtí všemožných předmětů, šroubováky počínaje a televizory konče. Pod proskleným pultem, o který se holohlavec opíral, pak ležely hodinky, řetízky, prsteny, nože, plynové pis-tole a další užitečné věci.

Na výkupním listě, který jsem vzal do ruky, když jsem se vrátil dovnitř, bylo zapsáno kromě tabatěrky i několik

dalších položek, prsteny, řetízky, manžetové knoflíčky a podobně.

„Všechny ty věci samozřejmě potřebujeme,“ řekl jsem muži a schytl jeho naštvaný pohled.

„To si je jako odnesete?“

Přikývl jsem. „To je vám snad jasné, určitě to není poprvé, ne? Odebereme vám je pro účely trestního řízení, jestli jste teda potřeboval slyšet tuhle úřední formuli.“

„Čím méně těch vašich úředních pindů slyším, tím líp,“ zavrčel a začal zpod pultu vytahovat věci, o které jsem si řekl.

Něco mi na něm nehrálo, připadal mi nabroušenější víc, než by v téhle situaci měl být.

„A taky mi samozřejmě přichystejte i další výkupní listy, které tu na jméno toho pana Ciny máte,“ dodal jsem ještě.

Zazvonil mi telefon. Volal Robert, já ho chvíli poslouchal a pak jsem pochopil, co s tím chlapem za pultem vlastně je.

„Věříte na duchy?“ zeptal jsem se ho, když jsem zavěsil.

„Cože?“

„Jestli věříte na duchy. Jestli ne, tak byste měl začít. Jeden vám sem zřejmě přinesl to zboží, protože žádný Josef Cina tohohle rodného čísla neexistuje a nikdy neexistoval. Dokonce ani žádný jiný člověk.“

„To nemůžu vědět,“ ohradil se, „opsal jsem to z jeho občanky.“

„Určitě?“

„No jistě.“

„A byla ta občanka opravdu jeho? Myslím, jestli se podobal fotce.“

„No asi jo.“

„Asi?“

„Já nevím, mně ti Brazilci připadají všichni stejní.“

„Brazilci?“

„Cikáni.“

„Aha. Takže on to byl...“

„Jo.“

„No a tu jeho občanku jste měl teda v ruce?“

„Jak říkám, dal mi ji a já to z ní opsal. Jestli ji měl ale třeba padělanou...“

„Tak co?“

„Tak nic, co by? Já přece nejsem odborník na doklady.“

„V tom případě ale na tom člověku můžete těžko vymáhat škodu, která vám vznikne tím, že vám ty věci teď sebereme a vrátíme skutečnému majiteli.“ Řekl jsem mu něco, co samozřejmě moc dobře věděl.

„Už jsem v životě přišel o víc,“ pokrčil rameny, ale probodával mě přitom očima.

„Tak fajn, dáme se do toho,“ usmál jsem se na něj a přichystal si potřebné dokumenty. Nedej bože, abychom do našich papírů nezapsali každou šupinu, co odtud ponese-me. To by nás taky mohlo stát místo, protože ve skutečnosti to chodí poněkud jinak než ve všech těch stokrát omílaných kriminálních filmech.

„Zasraný šmejda,“ ulevil jsem si, když jsme z toho zavšiveného krámu vypadli.

„S tou občankou kecal, že jo?“ ujistil se Tony.

„No samozřejmě. Prostě to koupil bez dokladů a moc dobře věděl, že jde o horké zboží. Jenže mít ho bez papírů je o hubu, takže napsal výkaz na vymyšlené jméno a risknul to. I když, o žádný risk vlastně ani nejde, pro případ, že by se v tom někdo vrtal, vytáhne tu historku s padělanou občankou a je vymalováno. Radši si zvykej, tohle budeš slýchat často.“ Odplivl jsem si na chodník, ten plešoun mě vážně naštvál. Ani ne tak tím co udělal, jako spíš výrazem v obličeji, když nás vyprovázel.

„A co my teda teď?“ zeptal se Tony, když jsme přišli k autu. Nasedli jsme, ale já zatím nenastartoval.

„No, podle všech těch pokynů, které máš v kanceláři na stole k podpisu, bychom mu měli poslat předvolání, v němž ho slušně požádáme, aby přišel vysvětlit, jak to teda celé vlastně bylo. On samozřejmě nepřijde, protože zrovna ten den ho sejme horečka, sračka, zimnice nebo něco podobného, a omluví se. Takže ho budeme muset obeslat znova, pozvat ho na jiný termín a doufat, že tentokrát už dorazí, což on možná udělá, ale možná taky ne. Ale i když přijde, stejně nám jen zopakuje to, co povídal teď. A to bude možná ještě tak drzý, že si od nás nechá proplatit cestu.“

„To ho prostě teď nemůžeme jen tak odvézt?“

„A kvůli čemu? Že měl u sebe pár věcí z vloupačky, která se stala už před měsícem, takže mohly projít přes deset dalších rukou? To není důvod a buď si jistý, že on to moc dobře ví. Dnes odvezeš ty jeho a zítra odveze inspekce tebe.“

„Tak co s tím zmetkem?“ zavrčel Tony rozmrzele. „To se nám jako bude jen tak smát do ksichtu?“

„To jsem neřekl. Prostě jen na jeho špinavé triky použijeme zase ty naše,“ uklidnil jsem ho a pak jsem mu dal malou přednášku o našich možnostech.

V podstatě všechno spočívá v tom, dostat chlapa do situace, kdy mu dojde, že je lepší spolupracovat, než se dál šprajcovat. Můžete se třeba domluvit s lidmi z živnostáku a udělat mu ve kšeftě kontrolu. Což ovšem není zrovna žádná rychlovka, protože než ty kancelářské krysy k něčemu přesvědčíte, potřebujete na to týden času a kamion argumentů. A nejvíc se pak zapotíte stejně vy, protože každý krám vám v tom bazaru nakonec projde rukama a vy budete zjišťovat, jestli do posledního numera výrobního čísla odpovídá tomu, co je zapsáno v účetnictví. A tak zatímco vy nebudete vědět, kam dřív skočit, plešatec se bude jen ksichtit a sedět s nohama na stole, pokud tedy neschovává zrovna někde vzadu ve skladu mrtvolu nebo kufr autorádií bez dokladů.

Druhý způsob by ho bolel víc. To vezmete dva uniformované maníky, postavíte mu je před podnik a oni každého, kdo by chtěl dovnitř, zlegitimují a důkladně proberou. Po nějaké době to vypadá tak, že než by se nechali opruzovat, jdou všichni potenciální dodavatelé i kupci raději o dům dál a bazarista je bez kšeftů. Jenže k tomu, aby to mělo nějaký dopad, potřebujete ty uniformy aspoň na dva nebo tři dny a na takovou dobu vám je dnes málokdo půjčí.

No, a když teda nemáte ani ty kluky v uniformě, ani čas na nějakou zdoluhavou válku nervů, nezbude vám než použít triky ještě špinavější, než jsou ty jeho. Takže jsem nastartoval a odjeli jsme tomu plešounovi z dohledu. U první pizzerie jsem zastavil, vytočil číslo jednoho známého a požádal ho o pomoc.

„Máme hodinu, než dorazí,“ řekl jsem pak Tonymu, „takže si zatím dáme něco k jídlu.“

„Já asi ne,“ odvětil. Jeho obličej měl pořád ještě barvu kurete v týden vypnuté lednici.

„No jo, já zapomněl, že dnes nejsi ve formě,“ pošouchl jsem ho. „Tak počkej v autě a dej si šlofíka. Já se jdu nacpat. Nakonec taky dobře, aspoň se na ten tvůj zkroucený ksicht nebudu muset dívat. Ještě by mě přešla chuť.“

4.

LEHCE OŠUNTĚLÝ SNĚDŠÍ ČTYŘICÁTNÍK VEŠEL DO KRÁMU a rozhlédl se kolem. Nějaký chlap v montérkách zrovna cosi vyřizoval u kasy, takže čekal, až odejde, a zatím si bez zájmu prohlížel zboží v regálech. Když pak zůstal v bazaru sám, vytáhl z igelitové tašky fotoaparát a podal ho muži za pultem.

„Kolik za něj dostanu?“ zeptal se.

„Chcete ho prodat, nebo zastavit?“